

Autonomie lékaře

Záruka bezpečnosti pro pacienta

MUDr. Milan Kubek – prezident ČLK

Středobodem musí být pacient

- ▶ Zdravotnictví existuje kvůli pacientům.
  - Na tuto pravdu reformátoři často zapomínají.
- ▶ Pacient potřebuje v první řadě lékaře.
  - Nikdo jiný ho léčit nedokáže.
- ▶ Za výsledek léčby zodpovídá lékař.
  - Ten, kdo za něco zodpovídá, ten o tom musí také právo rozhodovat.

- ▶ Pacient musí mít právo svobodně si volit ZZ a lékaře, kterému důvěřuje.
- ▶ Smlouvy mezi ZZ a Zpoj jsou zbytečné.
  - Smlouvu uzavírá pacient – klient se svojí Zpoj.
- ▶ Základním úkolem Zpoj je hradit za své klienty jejich účty.
- ▶ Zpoj nemůže být obhájcem práv pacientů.
  - Zájmy Zpoj a pacientů jsou často protichůdné.
- ▶ Dohled nad kvalitou zdravotní péče nepatří do rukou Zpoj.

Etický kodex ČLK

- ▶ Lékař je povinen být za všech okolností ve svých profesionálních rozhodnutích nezávislý a odpovědný.
  - § 1 odst. 4
- ▶ Lékař nesmí sám nebo po dohodě s jinými ordinovat neúčelné léčebné, diagnostické a jiné úkony ze zjištěných motivů. V rámci své pravomoci nesmí poskytovat odborně neodpovídající vyjádření, z nichž by plynuly občanům neoprávněné výhody.
  - § 2 odst. 13
- ▶ Pokud lékař doporučuje ve své léčebné praxi léky, léčebné prostředky a zdravotní pomůcky, nesmí se řídit komerčními hledisky, ale výhradně svým svědomím a prospěchem pacienta.
  - § 2 odst. 14

Autonomie lékaře je prioritou

- ▶ Autonomii lékaře při rozhodování v odborných medicínských otázkách považuje ČLK za základní podmínku bezpečnosti pacientů.
- ▶ ČLK bude i nadále usilovat o zachování této autonomie a bude bojovat proti všem pokusům tuto autonomii omezovat.
  - *264/4/8 usnesení XXVI. Sjezdu ČLK – listopad 2012*

- ▶ ČLK odmítá projekty tzv. řízené péče, které omezují právo pacienta na svobodnou volbu lékaře a omezují svobodu lékařů léčit lege artis, v souladu se svým svědomím a znalostmi. ČLK varuje lékaře, kteří by se zapojili do podobných projektů, že jsou to oni, kteří by nesli odpovědnost za případná poškození pacientů.
- ▶ Lékaři nemohou být ekonomicky závislí na tom, kolik peněz ušetří na svých pacientech. Při rozhodování o způsobu léčby a diagnostiky musí být pro lékaře prioritou zdravotní stav pacienta a jeho prospěch, nikoliv důvody ekonomické. Porušení tohoto etického imperativu, který hájí všechny profesní lékařské samosprávy na světě, je pro Českou lékařskou komoru nepřijatelné.
  - *208/12/9 usnesení XXVI. Sjezdu ČLK – listopad 2012*

Omezování autonomie lékaře

- ▶ **Zákazy a příkazy**
  - Často je ústní formou dávají ti, kdo jako nezdravotníci nenesou žádnou medicínskou zodpovědnost.
- ▶ **Negativní a pozitivní motivace**
  - Penalizace a bonifikace soukromých lékařů
  - Odměny za dobrý hospodářský výsledek
- ▶ **Objemové regulace**
  - Úhradová vyhláška, úhradové dodatky ke smlouvám mezi ZZ a ZPoj
- ▶ **Změny terapie bez vědomí lékaře**
  - Generická preskripce, generická substituce
- ▶ **Omezení daná kvalifikací lékaře**
  - Bez diskuse pro pacienty prospěšné a ČLK respektované omezení

- ▶ Úhrady a regulace jsou často v rozporu s Etickým kodexem ČLK
- ▶ Řízená péče
  - ČLK odmítá
- ▶ Gate keeping a Fund holding
  - ČLK odmítá
- ▶ Pozitivní listy
  - ČLK ???

Autonomie znamená větší odpovědnost

- ▶ Dokáží být všichni lékaři za všech okolností nezávislí?
  - Odolají vlivu průmyslu a pojišťoven?
  - Respektují všichni lékaři ZS ČLK č1 /2008 – Pravidla spolupráce mezi lékaři a FF?
- ▶ Unesou lékaři tíhu zodpovědnosti vůči pacientům?
  - Dostojí etickému imperativu své profese?
  - Je a bude pro ně prospěch pacienta vždy opravdu na prvním místě?